

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18386

Θέμα 304^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 655-671**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

ΚΡ.	<i>Ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ἐμφανῶς ἐγὼ πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην, ψευδῆ γ' ἔμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει, ἀλλὰ κτενῶ. Πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία ξύναιμον· εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους.</i>	655
	<i>Ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνήρ χρηστός, φανεῖται κὰν πόλει δίκαιος ὢν. Ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται ἢ τοῦπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν νοεῖ, οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν.</i>	660
	<i>Ἄλλ' ὄν πόλις στήσεις, τοῦδε χρή κλύειν καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία. Καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν, δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.</i>	665
		670

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ... κὰν πόλει δίκαιος ὢν.****(Μονάδες 30)**

Γιατί αυτήν την έπιασα επ' αυτοφώρω μόνη από όλους τους πολίτες να παραβαίνει τη διαταγή μου, και δεν θα βγω ψεύτης μπροστά σε όλους τους πολίτες, αλλά θα την θανατώσω. Γι' αυτά ας επικαλείται το Δία, τον προστάτη της συγγένειας' γιατί αν βέβαια αναθρέψω (ανέχομαι) τους φυσικούς (μου) συγγενείς ώστε να είναι απείθαρχοι, πολύ πιο απείθαρχους θα ανέχομαι τους ξένους. Γιατί όποιος στους

δικούς του είναι άνθρωπος καλός, θα αποδειχτεί πως είναι δίκαιος και στους πολίτες.

2. Ποια είναι η έννοια του τραγικού στην τραγωδία;**(Μονάδες 10)**

Τους ήρωες των τραγωδιών χαρακτηρίζει η τραγικότητα, μια κατάσταση που υποδηλώνει τη σύγκρουσή τους με υπέρτερες δυνάμεις. Και, όντως, ο τραγικός ήρωας συγκρούεται, κυρίως, με τη Μοίρα και τη θεία δίκη, αλλά και με τους ανθρώπους, ακόμη και με τον εαυτό του. Σ' αυτή τη σύγκρουση εκδηλώνεται όλο το ηθικό του μεγαλείο, γιατί δεν αγωνίζεται για το υλικό συμφέρον, αλλά για ηθικές αξίες. Η έννοια της τραγικότητας συμπεριλαμβάνει και τη μετάβαση από την άγνοια στη γνώση, μέσα από την περιπλοκή του ήρωα σε αντιφατικές καταστάσεις, τρομερά διλήμματα και αδιέξοδα μαζί και με τις συνέπειες αυτών των καταστάσεων (ενοχή, ψυχική οδύνη, μοναξιά, συντριβή ή λύτρωση). Το αποτέλεσμα πάντως της τραγικής σύγκρουσης είναι η ηθική ελευθερία που καταξιώνει την προσωπικότητα του τραγικού ανθρώπου.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. ξόναιμος	α) ακούω, υπακούω
2. έφυμνῶ	β) απείθαρχος
3. ἄκοσμος	γ) εξυμνώ
4. κλύω	δ) σύντροφος
5. παραστάτης	ε) κόσμος
	στ) συγγενής
	ζ) επικαλούμαι

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. γ)
3. β)
4. α)
5. δ)

Περισσεύουν τα ε) και ζ).

β) *καταστήσω, κτενώ, θρέψω, υπερβάς, ἄρχειν*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

καταστήσω → επανάσταση

κτενώ → ανθρωποκτονία

θρέψω → διατροφή

υπερβάς → διάβαση

ἄρχειν → ταξίαρχος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος